

Innst. 374 S

(2016–2017)

Innstilling til Stortinget fra næringskomiteen

Dokument 8:94 S (2016–2017)

Innstilling fra næringskomiteen om Representantforslag fra stortingsrepresentantene Ketil Kjenseth, Pål Farstad, Abid Q. Raja og Terje Breivik om økt grønn konkurransekraft

Til Stortinget

Sammendrag

Forslagsstillerne viser til at regjeringen Solberg i juni 2015 oppnevnte et utvalg som hadde i oppgave å se på hvordan Norge kan omstilles til et lavutslipps-samfunn og samtidig skape nye arbeidsplasser. Ekspertutvalget for grønn konkurransekrafts anbefalinger ble levert til regjeringen i oktober 2016.

Selv om regjeringen har sendt anbefalingene på ordinær høring, har forslagsstillerne forstått det dit hen at regjeringen ikke planlegger å legge fram en egen sak for Stortinget basert på rapporten, men heller utarbeide en egen strategi for grønn konkurransekraft. Forslagsstillerne mener at utvalgets anbefalinger er så gode og rapporten så viktig at dette fortjener en egen behandling i Stortinget.

Forslagsstillerne viser til at omstilling i store utslippssektorer er avgjørende med hensyn til å nå nasjonale klimamål og utvikle grønn konkurransekraft: transport (inkludert skipsfart), petroleumsindustrien, prosessindustrien og jord- og skogbruk. Forslagsstillerne peker videre på at ekspertutvalget for grønn konkurransekraft også har sett på byggsektoren, som er viktig med tanke på effektiv energi- og materialbruk, og de har også inkludert marine næringer.

Forslagsstillerne viser til at ekspertutvalget for grønn konkurransekraft utfordret næringene på å lage veikart for grønn konkurransekraft for de ulike sektorene. Forslagsstillerne mener disse legger et

godt grunnlag for gjennomføringen av det grønne skiftet i Norge. Forslagsstillerne viser videre til at Ekspertutvalget hadde spesifikke anbefalinger innenfor sektorene, og forslagsstillerne vil løfte noen av disse forslagene i dette representantforslaget.

Følgende forslag fremmes i dokumentet:

- «1. Stortinget ber regjeringen vri forskningen fra det fossile til det grønne, slik at klimahensyn ligger til grunn som et eksplisitt kriterium for tildelinger av forsknings- og innovasjonsmidler der dette er relevant.
2. Stortinget ber regjeringen påse at forsknings- og utdanningsinstitusjoner som i hovedsak er finansiert av det offentlige, etablerer strategier for hvordan de skal bidra til grønn konkurransekraft.
3. Stortinget ber regjeringen sørge for at lavutslippsløsninger prioriteres i hele det offentlige virkemiddelapparatet.
4. Stortinget ber regjeringen ta et initiativ overfor øvrige nordiske eiere om å vurdere en mulig sammenslåing mellom den Nordiske Investeringsbanken og Nordic Environment Finance Corporation.
5. Stortinget ber regjeringen fremme forslag om å endre den særnorske begrensningen på at livselskaper maksimalt kan eie 15 pst. av et selskap som driver «forsikringsfremmed virksomhet», slik at norske livselskaper kan investere i infrastrukturprosjekter og fornybar energi.
6. Stortinget ber regjeringen støtte opp om en utvikling i retning av mer ensartet og sammenlignbar klimarelatert rapportering på tvers av land, sektorer og foretak gjennom å gå foran, som ved å være først ute med å innføre Financial Stability Board (FSB) sin anbefalingsstandard for rapportering av klimarelatert risiko når den foreligger.
7. Stortinget ber regjeringen benytte offentlig sek-

tors innkjøpsmakt for å akselerere det grønne skiftet og stimulere til innovasjon og teknologiadopsjon gjennom aktivt å fremme innovative og klimavennlige produkter og tjenester, og stimulere til grønn innovasjon gjennom sine innkjøp.

8. Stortinget ber regjeringen på egnet måte, og i samarbeid med de berørte næringer, legge fram en plan for operasjonalisering av de ulike næringers veikart for å nå målene om nullutslipp i 2050.
9. Stortinget ber regjeringen innføre elektronisk veiprising, spesielt for tungtrafikk, som legger til rette for mest mulig rasjonell bruk av kjøretøy og infrastruktur i tråd med Grønn skattekommissjons anbefalinger.
10. Stortinget ber regjeringen sørge for at konsesjoner brukes til å sikre markeder for grønne løsnings og effektiv ressursbruk i tråd med anbefalingene fra ekspertutvalget for grønn konkurransekraft.
11. Stortinget ber regjeringen sikre målrettet teknologiutvikling gjennom å opprette et strategiorgan med ansvar for å følge opp industriens veikart, en Prosess21, tilsvarende OG21 og Energi21.
12. Stortinget ber regjeringen stille krav om utarbeidelse av sensitivitetsanalyser av etterspørsel og karbonpris i forbindelse med planer for utbygging og drift av eventuelle nye felt.
13. Stortinget ber regjeringen innrette virkemidlene i jordbruket slik at klimagassutslippene reduseres og utløser økt etterspørsel etter mer klimavennlige matvarer og produkter, basert på høy kvalitet, unike norske fortrinn og høy utnyttelse av det norske ressursgrunnet.
14. Stortinget ber regjeringen sikre at staten går foran og setter høye miljø- og energikrav til egne bygg.
15. Stortinget ber regjeringen påse at det utvikles enklere og mer egnede omforente metoder for livsløpsbetraktninger som fremmer gode forbrukervalg.
16. Stortinget ber regjeringen legge til rette for økt bruk av tre i bygg, blant annet ved å videreutvikle standarder og styrke samarbeidet mellom treindustrien og FoU-miljøene om forskning, innovasjon og kompetanseutvikling.
17. Stortinget ber regjeringen foreslå en forutsigbar opptrappingsplan for bruk av avansert biodrivstoff (uten palmeolje) i tråd med anbefalingene fra ekspertutvalget for grønn konkurransekraft.
18. Stortinget ber regjeringen trappe opp forskningsinnsatsen mot marine næringer.»

Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Else-May Botten, Ingrid Heggø, Odd Omland og Knut Storberget, fra Høyre, Laila Davidsen, Ingunn Foss, Gunnar Gundersen og Ove Trellevik, fra Fremskrittspartiet, Sivert Bjørnstad, Oskar J. Grimstad og Morten Ørsal Johansen, fra Kristelig Folkeparti, Line Henriette Hjemdal, fra Senterpartiet, lederen Geir Pollestad, fra Venstre, Pål Farstad, og fra Sosialistisk Venstreparti, Torgeir Knag Fylkesnes, deler forslagsstillernes intensjoner om å legge til rette for at Norge omstilles til et lavutslippssamfunn på en måte som også fører til nye arbeidsplasser. Forslaget inneholder flere gode tiltak i dette henseende. Komiteen mener likevel at disse forslagene behandles best i forbindelse med andre saker Stortinget har til behandling i denne sesjonen og i forbindelse med statsbudsjettet for 2018.

Komiteen viser til departementets svarbrev av 4. mai 2017 (vedlagt) og Meld. St. 27 (2016–2017) Industrien – grønnere, smartere og mer nyskapende, som varsler at regjeringen vil legge frem en strategi for grønn konkurransekraft i forbindelse med statsbudsjettet. Komiteen anser det som naturlig at flere av forslagene behandles da.

Komiteen viser videre til behandlingen av Meld. St. 27 (2016–2017) som også omhandler temaet forslagsstillerne tar opp, og viser til at flere av forslagene vil kunne fremmes i behandlingen av denne.

Komiteen viser også til behandlingen av Meld. St. 33 (2016–2017) Nasjonal transportplan 2018–2029, og viser til at flere av forslagene vil kunne fremmes i behandlingen av denne.

Komiteen viser ellers til tabell i vedlagte brev fra Klima- og miljødepartementet av 30. mai 2017, hvor regjeringens syn på videre oppfølging av de enkelte forslagene fremkommer.

Komiteens medlem fra Venstre er enig i at flere av disse forslagene også kan tas opp i andre sammenhenger, men at det likevel er det beste at disse tas i en helhetlig sammenheng, spesielt fordi regjeringen ikke har som plan å komme tilbake til Stortinget med en egen sak basert på ekspertutvalget for grønn konkurransekrafts anbefalinger. Dette medlem viser til at enkelte av forslagene allerede er kvittert ut av regjeringen, f.eks. forslag nr. 5 hvor Venstre får fullt gjennomslag for det samme i Finansmarkedsmeldingen 2016.

Dette medlem fremmer derfor følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen vri forskningen fra det fossile til det grønne, slik at klimahensyn ligger til grunn som et eksplisitt kriterium for tildelinger av forsknings- og innovasjonsmidler der dette er relevant.»

«Stortinget ber regjeringen påse at forsknings- og utdanningsinstitusjoner som i hovedsak er finansiert av det offentlige, etablerer strategier for hvordan de skal bidra til grønn konkurransekraft.»

«Stortinget ber regjeringen sørge for at lavutslippsløsninger prioriteres i hele det offentlige virkemiddelapparatet.»

«Stortinget ber regjeringen ta et initiativ overfor øvrige nordiske eiere om å vurdere en mulig sammenslåing mellom den Nordiske Investeringsbanken og Nordic Environment Finance Corporation.»

«Stortinget ber regjeringen støtte opp om en utvikling i retning av mer ensartet og sammenlignbar klimarelatert rapportering på tvers av land, sektorer og foretak gjennom å gå foran, som ved å være først ute med å innføre Financial Stability Board (FSB) sin anbefalingsstandard for rapportering av klimarelatert risiko når den foreligger.»

«Stortinget ber regjeringen benytte offentlig sektors innkjøpsmakt for å akselerere det grønne skiftet og stimulere til innovasjon og teknologiadopsjon gjennom aktivt å fremme innovative og klimavennlige produkter og tjenester, og stimulere til grønn innovasjon gjennom sine innkjøp.»

«Stortinget ber regjeringen på egnet måte, og i samarbeid med de berørte næringer, legge fram en plan for operasjonalisering av de ulike næringers veikart for å nå målene om nullutslipp i 2050.»

«Stortinget ber regjeringen innføre elektronisk veiprising, spesielt for tungtrafikk, som legger til rette for mest mulig rasjonell bruk av kjøretøy og infrastruktur i tråd med Grønn skattekommisjons anbefalinger.»

«Stortinget ber regjeringen sørge for at konsesjoner brukes til å sikre markeder for grønne løsninger og effektiv ressursbruk i tråd med anbefalingene fra ekspertutvalget for grønn konkurransekraft.»

«Stortinget ber regjeringen sikre målrettet teknologiutvikling gjennom å opprette et strategiorgan med ansvar for å følge opp industriens veikart, en Prosess21, tilsvarende OG21 og Energi21.»

«Stortinget ber regjeringen stille krav om utarbeidelse av sensitivitetsanalyser av etterspørsel og karbonpris i forbindelse med planer for utbygging og drift av eventuelle nye felt.»

«Stortinget ber regjeringen innrette virkemidlene i jordbruket slik at klimagassutslippene reduseres og utløser økt etterspørsel etter mer klimavennlige matvarer og produkter, basert på høy kvalitet, unike norske fortrinn og høy utnyttelse av det norske ressursgrunnlaget.»

«Stortinget ber regjeringen påse at det utvikles enklere og mer egnede omforente metoder for livsløpsbetraktninger som fremmer gode forbrukervalg.»

«Stortinget ber regjeringen legge til rette for økt bruk av tre i bygg, blant annet ved å videreutvikle standarder og styrke samarbeidet mellom treindustrien og FoU-miljøene om forskning, innovasjon og kompetanseutvikling.»

«Stortinget ber regjeringen trappe opp forskningsinnsatsen mot marine næringer.»

Forslag fra mindretall

Forslag fra Venstre:

Forslag 1

Stortinget ber regjeringen vri forskningen fra det fossile til det grønne, slik at klimahensyn ligger til grunn som et eksplisitt kriterium for tildelinger av forsknings- og innovasjonsmidler der dette er relevant.

Forslag 2

Stortinget ber regjeringen påse at forsknings- og utdanningsinstitusjoner som i hovedsak er finansiert av det offentlige, etablerer strategier for hvordan de skal bidra til grønn konkurransekraft.

Forslag 3

Stortinget ber regjeringen sørge for at lavutslippsløsninger prioriteres i hele det offentlige virkemiddelapparatet.

Forslag 4

Stortinget ber regjeringen ta et initiativ overfor øvrige nordiske eiere om å vurdere en mulig sammenslåing mellom den Nordiske Investeringsbanken og Nordic Environment Finance Corporation.

Forslag 5

Stortinget ber regjeringen støtte opp om en utvikling i retning av mer ensartet og sammenlignbar klimarelatert rapportering på tvers av land, sektorer og foretak gjennom å gå foran, som ved å være først ute med å innføre Financial Stability Board (FSB) sin anbefalingsstandard for rapportering av klimarelatert risiko når den foreligger.

Forslag 6

Stortinget ber regjeringen benytte offentlig sektors innkjøpsmakt for å akselerere det grønne skiftet og stimulere til innovasjon og teknologiadopsjon gjennom aktivt å fremme innovative og klimavennlige produkter og tjenester, og stimulere til grønn innovasjon gjennom sine innkjøp.

Forslag 7

Stortinget ber regjeringen på egnet måte, og i samarbeid med de berørte næringer, legge fram en plan for operasjonalisering av de ulike næringers veikart for å nå målene om nullutslipp i 2050.

Forslag 8

Stortinget ber regjeringen innføre elektronisk veiprising, spesielt for tungraffikk, som legger til rette for mest mulig rasjonell bruk av kjøretøy og infrastruktur i tråd med Grønn skattekommissjons anbefalinger.

Forslag 9

Stortinget ber regjeringen sørge for at konsesjoner brukes til å sikre markeder for grønne løsninger og effektiv ressursbruk i tråd med anbefalingene fra ekspertutvalget for grønn konkurransekraft.

Forslag 10

Stortinget ber regjeringen sikre målrettet teknologiutvikling gjennom å opprette et strategiorgan med ansvar for å følge opp industriens veikart, en Prosess21, tilsvarende OG21 og Energi21.

Forslag 11

Stortinget ber regjeringen stille krav om utarbeidelse av sensitivitetsanalyser av etterspørsel og karbonpris i forbindelse med planer for utbygging og drift av eventuelle nye felt.

Forslag 12

Stortinget ber regjeringen innrette virkemidlene i jordbruket slik at klimagassutslippene reduseres og utløser økt etterspørsel etter mer klimavennlige matvarer og produkter, basert på høy kvalitet, unike norske fortrinn og høy utnyttelse av det norske ressursgrunnlaget.

Forslag 13

Stortinget ber regjeringen påse at det utvikles enklere og mer egnede omforente metoder for livsløpsbetraktninger som fremmer gode forbrukervalg.

Forslag 14

Stortinget ber regjeringen legge til rette for økt bruk av tre i bygg, blant annet ved å videreutvikle standarder og styrke samarbeidet mellom treindustrien og FoU-miljøene om forskning, innovasjon og kompetanseutvikling.

Forslag 15

Stortinget ber regjeringen trappe opp forskningsinnsatsen mot marine næringer.

Komiteens tilråding

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til representantforslaget og råar Stortinget til å gjøre følgende

v e d t a k :

Dokument 8:94 S (2016–2017) – Representantforslag fra stortingsrepresentantene Ketil Kjenseth, Pål Farstad, Abid Q. Raja og Terje Breivik om økt grønn konkurransekraft – vedlegges protokollen.

Oslo, i næringskomiteen, den 8. juni 2017

Geir Pollestad

leder

Odd Omland

ordfører

VEDLEGG 1**Brev fra Klima- og miljødepartementet v/statsråd Vidar Helgesen til næringskomiteen, datert 4. mai 2017****Vedrørende representantforslag 94 S (2016-2017) om økt grønn konkurransekraft**

Jeg viser til representantforslag 94 S (2016-2017) fra stortingsrepresentantene Kjetil Kjenseth, Pål Farstad, Abid Q. Raja og Terje Breivik om økt grønn konkurransekraft.

Klimaendringene stiller verden overfor store utfordringer i årene som kommer. For å nå målene som ble nedfelt i Parisavtalen må utslippene av klimagasser til atmosfæren reduseres kraftig. Strammere klimapolitikk i verden vil endre rammebetingelsene for alle lands næringsliv, også vårt eget. Samtidig står Norge ovenfor en omstilling der petroleumsnæringen etter hvert vil bli mindre dominerende i norsk økonomi. I et globalt lavutslippssamfunn vil verdiskaping som medfører utslipp av klimagasser isolert sett være en konkurranseulempe. Samtidig vil en verden med langt strammere klimapolitikk også kunne skape nye muligheter. En omstilling av norsk økonomi til et lavutslippssamfunn med høy verdiskaping og sysselsetting står sentralt i regjeringens politikk. Regjeringen ønsker å ruste norsk næringsliv til fortsatt å kunne delta i den internasjonale handelen med varer og tjenester og gripe de mulighetene endringene kan skape.

Norge har høyt kunnskapsnivå, elektrisitetsforsyning basert på vannkraft, evne til å raskt ta i bruk ny teknologi og karbonpris på om lag 80 prosent av klimagassutslippene. Dette gir oss et godt utgangspunkt for grønn omstilling og innovasjon. En bredt anlagt og offensiv politikk kan bidra ytterligere til å stimulere omstilling, innovasjon og grønn konkurransekraft. Reduksjon av utslipp medfører kostnader. Bedrifter som må gjennomføre større utslippsreduksjoner enn konkurrenter i andre land vil kunne få en konkurransemessig ulempe på kort sikt. Samspill mellom myndigheter og næringsliv kan imidlertid bidra til utvikling av nye løsninger som også kan gi grunnlag for ny verdiskaping og nye, lønnsomme arbeidsplasser.

Som forslagstillerne påpeker utnevnte regjeringen i juni 2015 et ekspertutvalg for grønn konkurransekraft bestående av Connie Hedegaard og Idar Kreutzer. Deres oppgave var å lage et forslag til en overordnet strategi for grønn konkurransekraft.

Ekspertutvalget hentet inn innspill fra samfunnsaktører i hele landet. Mange av innspillene kom i form av såkalte veikart hvor store deler av norsk næringsliv samarbeidet om å utarbeide strategier for hva det grønne skiftet vil kunne bety for deres bransjer.

Flere av disse veikartene identifiserer barrierer og muligheter for grønn konkurransekraft for norsk økonomi og utgjorde et viktig kunnskapsgrunnlag for utvalget.

I oktober 2016 leverte utvalget sin rapport med en rekke konkrete anbefalinger. Regjeringen er nå i gang med å vurdere forslagene fra utvalget. Flere av forslagene er allerede fulgt opp.

I industrimeldingen som ble lagt fram 30. mars lanserte regjeringen opprettelsen av strategiforumet Prosess 21 for å styrke samhandlingen mellom næringslivet, forvaltningen og forskningen. Forumet skal ha til hensikt å gi gode, strategiske råd og anbefalinger om hvordan vi best kan få til en utvikling i retning av minimale utslipp fra prosessindustrien i 2050, og samtidig ha en bærekraftig vekst i denne sektoren. I forumet skal det være representanter for industrien, forskningen og fra dem som forvalter støtteordninger og andre virkemidler. Prosess 21 søker å videreføre det viktige arbeidet som ble gjort av Ekspertutvalget for grønn konkurransekraft og videreutvikle den positive samhandlingen innenfor industrien, som oppsto i forbindelse med utarbeidelsen av veikartet for prosessindustrien.

God konkurransekraft for næringslivet krever både moderne infrastruktur med høy kvalitet og effektive transportløsninger. Dette var et premiss for utvalget og for Nasjonal Transportplan (2018-2029) som ble lagt fram onsdag 5. april. Planen svarer på utfordringene og den helt nødvendige omstillingen landet står overfor. Det er blant annet satt av betydelige midler til miljøvennlig transport, herunder jernbaneinvesteringer og kollektiv transport rundt byområdene. Det ble i tillegg lagt fram måltall for nullutslippskjøretøy på vei i 2025 og 2030, samtidig som det legges til rette for nullutslippsteknologi også i andre transportformer - nærskipfart, ferjer, jernbanelinjen og på anleggsplasser. Mer effektiv transport, herunder godstransport, vil gi konkurransefortrinn.

Markedsføring er viktig, både for dagens og morgendagens bedrifter. Regjeringen har derfor lansert et initiativ for å legge til rette for økt profilering og samspill som markedsfører norske klima- og miljøløsninger. Initiativet kommer etter inspirasjon fra det danske "State of Green". Vi vil få til et samarbeid mellom det offentlige og privat næringsliv, som både kan bidra til eksport av norske klima- og miljøløsninger og til at flere internasjonale virksomheter kan legge sine investeringer i grønne løsninger til Norge.

Regjeringen arbeider også med en strategi for eksport og internasjonalisering for å sikre at norske bedrifter har gode og konkurransedyktige rammebetingelser, slik at de er godt rustet for å møte omstillingsutfordringer og en tøff internasjonal konkurranse. Grønn konkurransekraft vil være et tema i strategien.

Som nasjonalt fastsatt bidrag etter Parisavtalen har Norge meldt inn et mål om å redusere utslippene med minst 40 prosent innen 2030, sammenlignet med 1990. Det vil vi gjennomføre sammen med EU. Regjeringen vil før sommeren legge fram en stortingsmelding med en overordnet strategi for oppfølging av dette målet. Norge deltar allerede i det europeiske kvotesystemet gjennom EØS-avtalen. Ved en felles oppfyllelse av klimaforpliktelsen for 2030 vil Norge og EU fra 1. januar 2021 også samarbeide om å redusere de ikke-kvotepliktige utslippene.

Regjeringen arbeider nå med en nasjonal strategi for grønn konkurransekraft som skal legges fram i tilknytning til statsbudsjettet for 2018. Strategien vil gi en helhetlig presentasjon av regjeringens innsats for å fremme grønn konkurransekraft. Den vil både se på hvordan eksisterende næringsliv kan omstilles for å være konkurransedyktig i fremtidens lavutslipps-samfunn og hvordan nye grønne arbeidsplasser kan bidra til verdiskaping.

VEDLEGG 2**Brev fra Klima- og miljødepartementet v/statsråd Vidar Helgesen til næringskomiteen, datert 30. mai 2017****Spørsmål om Dok 8:94 S: Representantforslag om økt grønn konkurransekraft**

Jeg viser til representantforslag 94 S (2016–2017) fra stortingsrepresentantene Kjetil Kjenseth, Pål Farstad, Abid Q. Raja og Terje Breivik om økt grønn konkurransekraft og henvendelsen fra Næ-

ringskomiteen 29.05.2017 om en gjennomgang av forslagene i representantforslaget. Tabellen under gir en oversikt over hva Regjeringen allerede har gjennomført og hva som vil bli vurdert i arbeidet med strategien for grønn konkurransekraft.

#	Forslaget	Oppfølging
1	Stortinget ber regjeringen vri forskningen fra det fossile til det grønne, slik at klimahensyn ligger til grunn som et eksplisitt kriterium for tildelinger av forsknings- og innovasjonsmidler der dette er relevant.	Forskningsinnsatsen på klimaområdet og omstilling til lavutslipp-samfunnet er styrket med 71,5 mill. kroner i 2017. Videre er satsingen på forskning og utvikling på energiområdet økt med 67 mill. kroner. Bevilgningen til Forskningssettene for miljøvennlig energi (FME) ble styrket med 40 mill. kroner til totalt 190 mill. kroner i 2016 og videreføres på samme nivå i 2017.
2	Stortinget ber regjeringen påse at forsknings- og utdanningsinstitusjoner som i hovedsak er finansiert av det offentlige, etablerer strategier for hvordan de skal bidra til grønn konkurransekraft.	Det ligger i samfunnsoppdraget for universiteter og høyskoler at institusjonene, med utgangspunkt i sine særegenheter og styrker, skal bidra til samfunnsutvikling, innovasjon og verdiskaping. Innenfor dette fastsetter universitetene selv sine faglige strategier. Mange har allerede strategier som er relevante for grønn konkurransekraft. Det er lovfestede prinsipper for UH-institusjonenes autonomi, jf. UH-lovens §1-5
3	Stortinget ber regjeringen sørge for at lavutslippsløsninger prioriteres i hele det offentlige virkemiddelapparatet.	En rekke virkemidler sørger for at lavutslippsløsninger prioriteres. Sentrale virkemidler er blant annet CO2-avgift, deltakelse i kvotesystemet, krav til energieffektivitet og utslipp, forskning og utvikling av lavutslippsløsninger, samt Enova.
4	Stortinget ber regjeringen ta et initiativ overfor øvrige nordiske eiere om å vurdere en mulig sammenslåing mellom den Nordiske Investeringsbanken og Nordic Environment Finance Corporation.	Det vises til arbeidet med strategien for grønn konkurransekraft.
5	Stortinget ber regjeringen fremme forslag om å endre den særnorske begrensningen på at livselskaper maksimalt kan eie 15 prosent av et selskap som driver «forsikringsfremmed virksomhet», slik at norske livselskaper kan investere i infrastrukturprosjekter og fornybar energi.	Utvalgets forslag på dette området ble vurdert i Meld. St. 34 (2016-17) Finansmarkedsmeldingen, avsnitt 3.2.3.

#	Forslaget	Oppfølging
6	Stortinget ber regjeringen støtte opp om en utvikling i retning av mer ensartet og sammenlignbar klimarelatert rapportering på tvers av land, sektorer og foretak gjennom å gå foran, som ved å være først ute med å innføre Financial Stability Board (FSB) sin anbefalingsstandard for rapportering av klimarelatert risiko når den foreligger.	Norge har i dag flere omfattende rapporteringskrav under klimakonvensjonen. Det arbeides nå med å utvikle et nytt og styrket måling- og rapporteringsrammeverk under Parisavtalen, dette skal være ferdig i 2018. Anbefalingene fra Financial Stability Board vil bli vurdert i arbeidet med strategien for grønn konkurransekraft.
7	Stortinget ber regjeringen benytte offentlig sektors innkjøpsmakt for å akselerere det grønne skiftet og stimulere til innovasjon og teknologiadopsjon gjennom aktivt å fremme innovative og klimavennlige produkter og tjenester, og stimulere til grønn innovasjon gjennom sine innkjøp.	Det ble gjort et anmodningsvedtak i forbindelse med statsbudsjettet høsten 2016, der regjeringen blir bedt om å utrede dette. Nærings- og fiskeridepartementet følger opp vedtaket. Regjeringen stiller krav om null- og lavutslippsteknologi i riksveifergesamband, der teknologien tilsier det. Som et resultat av en innovativ offentlig anskaffelsespraksis skal en ny helelektrisk ferge og en ny plug-in hybrid ferge frekventere fergesambandet Anda–Lote fra 1. januar 2018. For 2017 vil regjeringen igangsette en utviklingskontrakt for en hydrogenferge. Regjeringen innførte i 2016 en tilskuddsordning til fylkeskommuner og kommuner for at disse skal kunne gjennomføre miljø- og klimainnrettede anbudsprosesser. Tilsagn om støtte fra Enova har også lagt til rette for ambisiøse fylkeskommunale fergeanbud.
8	Stortinget ber regjeringen på egnet måte, og i samarbeid med de berørte næringer, legge fram en plan for operasjonalisering av de ulike næringers veikart for å nå målene om nullutslipp i 2050.	Det vises til arbeidet med strategien for grønn konkurransekraft.
9	Stortinget ber regjeringen innføre elektronisk veiprising, spesielt for tungtrafikk, som legger til rette for mest mulig rasjonell bruk av kjøretøy og infrastruktur i tråd med Grønn skattekommissjons anbefalinger.	Det ble gjort et anmodningsvedtak i forbindelse med budsjettforliket høsten 2016 (nr. 9), der regjeringen blir bedt om å utrede dette. Samferdselsdepartementet følger opp vedtaket.
10	Stortinget ber regjeringen sørge for at konsesjoner brukes til å sikre markeder for grønne løsninger og effektiv ressursbruk i tråd med anbefalingene fra ekspertutvalget for grønn konkurransekraft.	Det vises til arbeidet med strategien for grønn konkurransekraft.
11	Stortinget ber regjeringen sikre målrettet teknologiutvikling gjennom å opprette et strategiorgan med ansvar for å følge opp industriens veikart, en Prosess21, tilsvarende OG21 og Energi21	Regjeringen har i industrimeldingen varslet at den vil etablere et samhandlingsforum kalt Prosess 21.
12	Stortinget ber regjeringen stille krav om utarbeidelse av sensitivitetsanalyser av etterspørsel og karbonpris i forbindelse med planer for utbygging og drift av eventuelle nye felt.	Ivaretas gjennom operatørens sensitivitetsanalyser som legges frem i PUD.

#	Forslaget	Oppfølging
13	Stortinget ber regjeringen innrette virkemidlene i jordbruket slik at klimagassutslippene reduseres og utløser økt etterspørsel etter mer klimavennlige matvarer og produkter, basert på høy kvalitet, unike norske fortrinn og høy utnyttelse av det norske ressursgrunnlaget.	Regjeringen har i jordbruksmeldingen (Meld. St. 11 2016-2017) varslet at den vil ... "gradvis legge om jordbrukspolitikken i en mer klimavennlig retning og tillegge klimahensyn større vekt i jordbruksoppkjørene."
14	Stortinget ber regjeringen sikre at staten går foran og setter høye miljø- og energikrav til egne bygg.	Regjeringen arbeider med å fase ut oljefyr til grunnlast i statlige bygg innen 2018. Regjeringen utarbeider og presenterer årlig en helhetlig plan for dette arbeidet i KLDs budsjettproposisjon.
15	Stortinget ber regjeringen påse at det utvikles enklere og mer egnede omforente metoder for livsløpsbetraktninger som fremmer gode forbrukervalg.	Som en oppfølging av skogmeldingen ga LMD i desember 2016 et oppdrag til NIBIO om å gjennomgå og vurdere ulike livsløpsanalyser for tre, og sammenligne disse med stål og betong. NIBIO skal legge fram en rapport om dette oppdraget innen utgangen av juli i år (spesielt relevant for bygg).
16	Stortinget ber regjeringen legge til rette for økt bruk av tre i bygg, blant annet ved å videreutvikle standarder og styrke samarbeidet mellom treindustrien og FoU-miljøene om forskning, innovasjon og kompetanseutvikling.	Regjeringen har i skogmeldingen varslet at den vil "fortsatt stimulere til økt industrialisering av treprodukter gjennom virkemidler i blant annet Innovasjon Norge".
17	Stortinget ber regjeringen foreslå en forutsigbar opptrappingsplan for bruk av avansert biodrivstoff (uten palmeolje) i tråd med anbefalingene fra ekspertutvalget for grønn konkurransekraft.	Opptrappingsplanen som ble vedtatt i forbindelse med budsjettforliket høsten 2016 gjelder for perioden frem mot 2020, og inneholder et delkrav om avansert biodrivstoff innenfor det generelle omsetningskravet.
18	Stortinget ber regjeringen trappe opp forskningsinnsatsen mot marine næringer.	Det vises til arbeidet med strategien for grønn konkurransekraft.

